

РЕШЕНИЕ

№ 1130

гр. София, 19.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 150 СЪСТАВ, в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЛЮБОМИР ИЛ. ИГНАТОВ

при участието на секретаря ХРИСТИЯНА Р. РАЧЕВА
като разгледа докладваното от ЛЮБОМИР ИЛ. ИГНАТОВ Гражданско дело
№ 20211110159279 по описа за 2021 година

и при участието на прокурор Въжаров, за да се произнесе съобрази следното.

Производството е по реда на чл. 124 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) и сл.

Образувано е по искова молба на Ч. Б. С. с ЕГН *****, адрес ., адрес за връчване на книжа . (ищец) чрез упълномощения процесуален представител адвокат М. Х. срещу П.Р.Б.. Ищецът твърди, че Софийската районна прокуратура е образувала срещу него досъдебно производство, по което той бил привлечен като обвиняем за извършването на престъпление по чл. 157, ал. 1 от Наказателния кодекс (НК). По това обвинение бил внесен обвинителен акт и било образувано наказателно дело от общ характер. С първоинстанционната присъда ищецът бил признат за виновен по това обвинение и му било наложено наказание „*лишаване от свобода*“ за срок от три години, изпълнението на което било отложено за срок от пет години. С първоинстанционната присъда ищецът също така бил осъден и да заплати обезщетение за претърпени неимуществени вреди в полза на гражданския ищец в размер на 8 000 лева. След това въззивната инстанция постановила нова присъда по обвинението по чл. 157, ал. 1 НК, като оправдала ищеца по това обвинение, а също така отменила и частта от първоинстанционната присъда, с която ищецът бил осъден да заплати обезщетение в размер на 8 000 лева. Ответникът подал касационен протест срещу новата оправдателна присъда. Касационната инстанция оставила в сила протестираната присъда. Ищецът излага доводи, че до деня на повдигането на обвинението по чл. 157, ал. 1 НК е заемал длъжността на преподавател в престижен университет, че е бил в добро здравословно състояние, психически и емоционално балансиран, трудоспособен, с добро самочувствие, спокоен живот, добри взаимоотношения с колеги, студенти и членове на семейството, че е имал изграден безупречен авторитет, че не е бил осъждан и разследван за престъпления. Твърди, че наказателното производство срещу него по това обвинение продължило повече от три години и половина, че в хода му на ищеца била извършена криминална регистрация, че обвинението по чл. 157, ал. 1 НК получило широко медийно оповестяване и във връзка с него личната му и професионалната му репутация са били накърнени и му е било наложено най-тежкото дисциплинарно наказание – уволнение. Освен това заявява, че наказателното производство по обвинението по чл. 157, ал. 1 НК се

отразило неблагоприятно на здравословното му състояние (както физическото, така и психическото). По-точно ищецът твърди, че през време на наказателното производство преживял тежко повдигането на обвинението, изпитал силен стрес и паника, че ще бъде признат за виновен за нещо, което не е извършил, изпаднал в социална изолация, бил апатичен, загубил желание да извършва елементарни ежедневни дейности, загубил апетит, започнал да страда от безсъние, усещал дискомфорт, тревожност, притеснение, страх, безпокойство, потиснатост и срам от това, че е обвинен в извършването на подобно престъпление, изпитвал чувство на безнадеждност, станал изнервен, чувствал изтощение, бил отпаднал, имал сърцебиене и главоболие, получил болки в гърба и кръста и световъртеж. Твърди, че търпи описаните неимуществени вреди от момента на образуването на досъдебното производство до предявяването на исковата молба, макар и напоследък интензивността им да е намаляла. Иска от съда да осъди ответника да му заплати сумата 20 000 лева, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени от обвинението по чл. 157, ал. 1 НК, ведно със законната лихва от деня на предявяването на иска до окончателното изплащане, както и сумата 2 583 лева и 33 стотинки, представляваща мораторна лихва за периода 08. 07. 2020 г. – 15. 10. 2021 г. Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от П.Р.Б.. Излага доводи във връзка с представителството на Прокуратурата по право, позовавайки се на Тълкувателно решение № 3 от 2004 г. на ОСГК на ВКС. Отрича ищецът да е представил годни доказателства от кой момент е бил привлечен като обвиняем, както и за това, че новата оправдателна присъда е влязла в законна сила. Изтъква, че пределите на отговорността на Прокуратурата обхващат само вредите, които са пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение. Отрича да са представени и доказателства, които да установяват твърдените от ищеца неимуществени вреди. Позовава се на съдебна психиатрична и психологична експертиза, изготвена в хода на съответното наказателно производство, от която се установява, че ищецът е склонен към тревожно-депресивно поведение. Прокуратурата отрича да е оповестявала чрез средствата за масова информация данни за случая и заявява, че „злепоставянето“ на ищеца в обществото не е в резултат на нейни действия. Изтъква, че липсват доказателства за здравословното състояние и репутацията на ищеца преди повдигането на обвинението, поради което не може да бъде направена обективна оценка как иницирираното наказателно производство им се е отразило. Отрича също така наложеното на ищеца най-тежко дисциплинарно наказание да е в резултат на наказателното производство. Евентуално оспорва иска като недоказан по размер. Излага доводи във връзка с определянето на размера на обезщетението за претърпени неимуществени вреди съгласно критерия на чл. 52 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Твърди, че наказателното производство се е развило в разумен срок, по-голямата част от която в съдебна фаза, в която фаза прокурорът няма ръководно-решаваща функция. Освен това в наказателното производство са били конституирани също така и граждански ищец и частен обвинител, чиито процесуални действия също са могли да причинят на ищеца твърдените от него вреди. Изтъква, че няма доказателства спрямо ищеца да е била взета мярка за неотклонение и че са били предприети сравнително малко на брой следствени действия, изискващи присъствието му. Поддържа, че по отношение на ищеца се е прилагала презумпцията за невиновност, както и че оправдателната присъда сама по себе си компенсира до известна степен изтърпените страдания. Заявява, че макар и ищецът да е бил оправдан по обвинението по чл. 157, ал. 1 НК, в рамките на същото наказателно производство спрямо него е било повдигнато и поддържано и второ обвинение по чл. 143, ал. 1, предл. трето във връзка с чл. 18, ал. 1 НК, по което обвинени ищецът е бил осъден. Позовава се на т. 1 от Тълкувателно решение № 3 от 2004 г. на ОСГК на ВКС. Допълва, че срещу ищеца са налице и други неприключили наказателни производства. Намира, че следва да бъдат отчетени и икономическият растеж, стандартът на живот и средностатистическите показатели за доходите и покупателните възможности в страната към датата на

увреждането. Стига до извода, че претендираното от ищеца обезщетение е в завишен размер. Иска от съда да отхвърли предявените искове, а евентуално – да присъди обезщетение в значително по-нисък размер. Прави евентуално възражение по чл. 78, ал. 5 ГПК.

След като съобрази твърденията на страните и събраните доказателства, Софийският районен съд направи следните фактически и правни изводи.

Исковата молба е подадена от заинтересована страна чрез надлежно упълномощен процесуален представител и е придружена с документ за внесена държавна такса в необходимия размер, поради което е редовна, а предявените с нея искове са процесуално допустими.

Съдът е сезиран с два кумулативно съединени осъдителни иска. Първият е с правно основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ). В тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване по този иск, че Прокуратурата го е обвинила в извършването на престъпление по чл. 157, ал. 1 НК, за което той е бил оправдан; че е претърпял твърдените неимуществени вреди през съответния период и със съответната интензивност, които обосновават справедливо обезщетение в размер на 20 000 лева; както и наличието на пряка причинна връзка между обвинението по чл. 157, ал. 1 НК и съответните неимуществени вреди. Вторият иск е акцесорен и е с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД. В тежест на ищеца по този иск е да установи при условията на пълно и главно доказване точният момент, в който оправдателната присъда е влязла в законна сила, както и размера на обезщетението за забава, наричано още лихва за забава.

От събраните по делото доказателствени материали първостепенният съд приема за установена следната фактическа обстановка. Ищецът Ч. Б. С. завършил специалността „право“, след което на 08. 07. 2004 г. постъпил на работа като асистент в Юридическия факултет на Софийския университет. Академичната му кариера се развивала успешно, като на 01. 12. 2006 г. той бил повишен в старши асистент, а след публична защита на докторска дисертация на 17. 03. 2008 г. придобил и научната степен „доктор“. На 22. 04. 2009 г. отново бил повишен на академичната длъжност главен асистент. В изпълнение на академичните си длъжности ищецът водел упражнения на студенти и ги изпитвал. Ищецът се ползвал с добро име в академичните среди и Прокуратурата, като през 2009 г. получил препоръка от Борис Велчев, по това време доцент по наказателно право и международно наказателно право в Юридическия факултет на Софийския университет и главен прокурор, а през 2014 г. и 2015 г. получил благодарствено писмо и препоръка и от тогавашния главен прокурор Сотир Цацаров. Ползвал се с добро име и поддържал дружелюбни отношения с професор д. ю. н. Маргарита Чинова и доцент д-р Траян Конов, който приятелски се обръщал към него (по данни на свидетеля В.Г.Д.). Освен основното си трудово правоотношение със Софийския университет, ищецът започнал да преподава и в други висши учебни заведения, сред които Академията на Министерството на вътрешните работи, Пловдивския университет, Югозападния университет и Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите. В последното висше училище дори спечелил конкурс за академичната длъжност доцент. На 25. 01. 2016 г. ищецът бил дисциплинарно уволнен от Софийския университет по причини, които ще бъдат обсъдени по-нататък.

На 13. 09. 2013 г. К.С.Л., охранител на ищеца, подал сигнал до Върховната касационна прокуратура срещу ищеца за това, че през септември 2012 г. ищецът го завел в жилище в град София, в което организирал игра на предизвикателства, свързана с правене на лицеви опори, при което му налагал удари с камшик по гърба и удари с пръчка по ходилата, докато през това време ищецът мастурбирал. По този сигнал, след препращането му, била образувана преписка № 55410 по описа на 06 РУ – СДВР за 2013 г., прокурорска преписка № 11822 по описа на СРП за 2013 г. По тази преписка на 20. 01. 2014 г.

прокурорът постановил отказ да бъде образувано досъдебно производство, защото приел, че няма достатъчно данни за извършено престъпление по чл. 157, ал. 1 НК.

На 04. 12. 2015 г. в Държавната агенция „Национална сигурност“ постъпил сигнал и от Г.Л.Г., също охранител на ищеца, който бил препратен на Прокуратурата. Така в крайна сметка на 29. 01. 2016 г. с постановление на прокурор към Софийската районна прокуратура било образувано досъдебно производство срещу ищеца по сигнал на Г.Л.Г., негов охранител, за това, че на 30. 11. 2015 г. в град София ищецът направил опит да принуди Г.Л.Г. да извърши нещо противно на волята му, като употребил за това заплашване – престъпление по чл. 143, ал. 1 във връзка с чл. 18, ал. 1 НК (досъдебно производство ЗМ-391 по описа на 05 РУ – СДВР за 2016 г., прокурорска преписка № 78 по описа на СРП за 2016 г.). Първоначално определеният наблюдаващ прокурор по тази преписка се отвел на 25. 01. 2016 г. с мотиви, че Ч. Б. С. се намира в преки служебни отношения със Софийския университет и майката на прокурора – професор д-р Евгения Коцева-Владиминова.

Успоредно с това Върховната касационна прокуратура на 17. 02. 2016 г. изпратила на Софийската градска прокуратура преписката по сигнала на К.С.Л. с указания да извърши служебна проверка на обосноваването на постановлението на Софийската районна прокуратура за отказ да бъде образувано досъдебно производство, като съобрази установените от Върховната касационна прокуратура непълноти на извършената проверка. Така с постановление от 22. 02. 2016 г. на Софийската градска прокуратура било отменено постановлението на Софийската районна прокуратура за отказ да бъде образувано досъдебно производство по сигнала на К.С.Л.. След допълнителни извършени действия на 27. 04. 2016 г. прокурорът отново постановил отказ да се образува досъдебно производство поради липса на данни за извършено престъпление по чл. 157, ал. 1 НК. По реда на служебния контрол Софийската градска прокуратура констатирила, че указанията не са били изпълнени, поради което с постановление от 01. 07. 2016 г. отново отменила отказа да се образува досъдебно производство. На 29. 11. 2016 г. на този наблюдаващ прокурор била докладвана и преписката на отделия се прокурор, образувана по сигнала на Г.Л.Г.. При това положение в случайно проведен разговор с майка си, служителка в Софийския университет, той научил, че тя е приятелка с майката на Ч. Б. С., която също била служителка в него, и поради тази причина този наблюдаващ прокурор също се отвел.

Преписката по двата сигнала била разпределена на нов наблюдаващ прокурор, а с постановление на разследващия полицай от 31. 01. 2017 г. ищецът бил привлечен като обвиняем за извършването на престъпление както по чл. 143, ал. 1, предл. трето във връзка с чл. 18, ал. 1 НК, така и по чл. 157, ал. 1 НК. С това постановление му била взета и мярка за неотклонение „подписка“. В хода на досъдебното производство били извършени следните процесуално-следствени действия с участието на ищеца: разпит на ищеца в качеството му на свидетел, проведен на 18. 01. 2017 г., разпознаване на лице, проведено на 18. 01. 2017 г., второ разпознаване на лице, проведено на 20. 01. 2017 г. и разпит на ищеца в качеството му на обвиняем на 17. 02. 2017 г. За изготвянето на експертното заключение по комплексната психична и психиатрична експертиза ищецът декларирал, че не иска да бъде освидетелстван, поради което вещите лица не са му извършвали личен преглед. В крайна сметка на 18. 04. 2017 г. Софийската районна прокуратура внесла обвинителен акт срещу ищеца, с който го обвинила, че е осъществил спрямо Г.Л.И. престъпление по чл. 143, ал. 1, предл. трето във връзка с чл. 18, ал. 1 НК, а спрямо К.С.Л. – престъпление по чл. 157, ал. 1, предл. второ, алт. първа НК. По обвинителния акт било образувано н. о. х. дело № 6814 по описа на 110-и състав на Софийския районен съд, Наказателно отделение, за 2017 г.

В съдебната фаза първостепенният наказателен съд насрочил делото за разглеждане в разпоредително заседание на 16. 10. 2017 г., но ход на делото не бил даден, защото подсъдимият (ищецът) не бил редовно призован и не се явил. Двата му защитници, макар и редовно призовани, също не се явили. В следващото открито съдебно заседание на 04. 12.

2017 г. подсъдимият, редовно призован, се явил. Явили се и двамата му защитници. Били представени доказателства за наличието на обективни причини, поради което подсъдимият и защитниците не се явили в откритото съдебно заседание от 16. 10. 2017 г. Пострадалият Г.Л.И. поискал да бъде конституиран като граждански ищец и частен обвинител, докато пострадалият К.С.Л. заявил, че не желае да бъде конституиран в тези процесуални качества на този етап. Поради реформата в наказателния процес от 2017 г. първостепенният съд предоставил възможност на страните да се подготвят за обсъждането на въпросите по чл. 248 НПК и отложил делото. Разпоредителното заседание било проведено на 24. 01. 2018 г., като този път пострадалият К.С.Л. поискал да бъде конституиран като граждански ищец и частен обвинител. Първостепенният съд приел за съвместно разглеждане в наказателния процес гражданския иск на Г.Л.И. (пострадал съобразно обвинението за опит за принуда по чл. 143, ал. 1 НК) за обезщетение на неимуществени вреди в размер на 10 000 лева, както и гражданския иск на К.С.Л. (пострадал съгласно обвинението за довършено престъпление по чл. 157, ал. 1 НК) за обезщетение на неимуществени вреди в размер на 50 000 лева, като конституирал двамата в качествата им на граждански ищци и частни обвинители. След обсъждането на въпросите по чл. 248 НПК първостепенният съд не намерил основание за прекратяване на съдебното производство, потвърдил взетата спрямо подсъдимия мярка за неотклонение „подписка“ и продължил разглеждането на наказателното дело по общия ред. В следващото открито съдебно заседание на 18. 04. 2018 г. наказателният съд снел самоличността на подсъдимия и разяснил правата му, след което пристъпил към съдебно следствие с разпит на свидетели. По доказателствено искане на защитата съдът допуснал разпит на още двама свидетели и отложил делото за разглеждане в следващо съдебно заседание. В следващото съдебно заседание на 13. 06. 2018 г. били разпитани и свидетелите на защитата, след което страните и съдът намерили делото за изяснено от фактическа страна. Тогава първостепенният съд приключил съдебното следствие и дал ход на съдебните прения. В хода им прокурорът заявил, че поддържа двете обвинения. След това първостепенният съд постановил присъда, с която признал подсъдимия за виновен и по двете повдигнати обвинения. По обвинението за опит за принуда по чл. 143, ал. 1 НК подсъдимият бил осъден на лишаване от свобода за срок от две години, а по обвинението по чл. 157, ал. 1 НК бил осъден на лишаване от свобода за срок от три години. Изпълнението и на двете наказания било отложено на основание чл. 66, ал. 1 НК. Първостепенният съд определил едно общо най-тежко наказание на основание чл. 23 НК – лишаване от свобода за срок от три години, чието изпълнение отложил на основание чл. 66, ал. 1 НК. Гражданският иск на Г.Л.И. бил уважен до размера 5 000 лева и отхвърлен за разликата до 10 000 лева, а този на К.С.Л. бил уважен до сумата 8 000 лева и отхвърлен за разликата до 50 000 лева. В това последно открито съдебно заседание първостепенният съд освен това потвърдил взетата мярка за неотклонение „подписка“.

Срещу първоинстанционната присъда постъпила въззивна жалба от двамата защитници, с която се искало отменяването ѝ и постановяването на нова присъда, с която подсъдимият да бъде признат за невинен. Евентуално се искало отменяването на първоинстанционната присъда и връщането на делото за ново разглеждане на първоинстанционния съд за отстраняване на твърдени процесуални нарушения. Защитата искала ревизиране на първоинстанционната присъда и в гражданската ѝ част. Въззивна жалба постъпила и от гражданския ищец К.С.Л.. Тя била насочена единствено срещу гражданската част на първоинстанционната присъда, като жалбоподателят искал претендираната от него сума да бъде присъдена изцяло. Прокуратурата подала писмено възражение срещу въззивната жалба на защитата, с което поискала от въззивния съд да потвърди постановената присъда по отношение на подсъдимия. Така на 27. 02. 2019 г. било образувано в. н. о. х. дело № 863 по описа на Софийския градски съд, Наказателно отделение, IX въззивен състав, за 2019 г. Въззивният съд насрочил делото за разглеждане в открито съдебно заседание на 15. 03. 2019 г. без да допуска разпит на подсъдимия,

свидетели или вещи лица. В откритото съдебно заседание въззивният съд обаче не дал ход на делото, понеже подсъдимият представил болничен лист и медицинско удостоверение по чл. 18 от Наредбата за медицинската експертиза, съгласно които здравословното му състояние (контузия на очната ябълка и ерозия на роговицата) не позволявало да се яви пред органите на съдебната власт. В следващото открито съдебно заседание на 17. 04. 2019 г. подсъдимият се явил и въззивният съд дал ход на делото и му разяснил правата. Защитата заявила, че поддържа въззивната жалба, а прокурорът я оспорил като неоснователна. По искане на защитата въззивният съд прочел и приел като писмени доказателства по делото медицински документи, свързани със здравословното състояние на подсъдимия. След това в същото съдебно заседание въззивният съд счел делото за изяснено от фактическа страна и дал ход на съдебните прения. Прокурорът изразил становище по същество, че първоинстанционната присъда е правилна, законосъобразна и постановена съобразно събраните по делото доказателства, които налагали извод, че подсъдимият е извършил деянията. След съвещание въззивният съд постановил нова присъда, с която отменил първоинстанционната присъда в частта относно обвинението по чл. 157, ал. 1 НК и съответната гражданско-осъдителна част, като вместо това признал подсъдимият за невиновен по това обвинение, отхвърлил съответния граждански иск до уважения размер и отменил приложението на чл. 23 НК. Първоинстанционната присъда обаче била потвърдената в останалата част. Според решаващите мотиви на въззивния съд за постановяването на новата оправдателна присъда, макар и първата инстанция да е установила правилно фактическата обстановка във възможната пълнота, правните изводи на първата инстанция не могли да бъдат изцяло споделени. В частност по отношение на обвинението по чл. 157, ал. 1 НК въззивният съд приел, че нанесените от подсъдимия удари с камшик не са били насочени към сломяването на съпротивата на К.С.Л., а всъщност са били насочени към половото удовлетворение на подсъдимия, тъй като чрез ударите той възбудил половото си желание, а чрез използването на лявата си ръка подсъдимият е удовлетворил така възбуденото си полово желание. Въззивният съд не се произнесъл по взетата мярка за неотклонение „подписка“.

Прокуратурата останала недоволна от новата оправдателна присъда на въззивния съд и подала касационен протест срещу нея в оправдателната ѝ част, с който поискала от ВКС да я отмени и да върне делото за ново разглеждане (без да посочва на кой съд). Касационна жалба срещу новата присъда в оправдателната ѝ част и в частта за отхвърляне на съответния граждански иск постъпила и от гражданския ищец и частен обвинител К.С.Л., но тя била върната от администриращия съд поради неотстраняване на констатирана нередовност. Така на 09. 09. 2019 г. било образувано к. н. о. х. дело № 918 по описа на ВКС, III н. о., за 2019 г. Делото било насрочено за разглеждане в открито съдебно заседание на 12. 11. 2019 г., на което бил даден ход. Прокурорът заявил, че поддържа касационния протест. След изслушването и на останалите страни ВКС обявил, че ще се произнесе с решение. Така на 08. 07. 2020 г. върховната инстанция постановила решение, с което оставила в сила новата оправдателна присъда на въззивния съд. ВКС намерил, че възприетата фактическа обстановка от въззивния съд (а и от първостепенния, доколкото въззивният съд възприема неговите фактически констатации) е изведена при липса на съществени процесуални нарушения, като при оценката на доказателствените материали не са допуснати логически грешки в съответствие с принципите за разкриване на обективната истина и вземане на решения по вътрешно убеждение (чл. 13 и чл. 14 НПК). Според решаващите мотиви на ВКС поведението на подсъдимия, изразяващо се в създаване на ситуация с „*потенциално рисков характер*“, която да не позволява на пострадалия алтернативен избор на поведение (бой с камшик, нанесен под предлог за провеждан „*тест за издръжливост*“, представянето на подсъдимия като влиятелна личност и бъдещ работодател на пострадалия, заключването на вратата на апартамента и изключването на телефона) по начало би могло да се приеме от обективна страна за „*особена форма на преодоляване на възможен отказ на пострадалия*“.

за интимна близост“. Същевременно обаче ВКС намира, че са налице „непреодолими недостатъци“ на обвинителния акт. По-точно нито в обстоятелствената част на обвинителния акт, нито в диспозитива му били ясно разграничени инкриминираните действия на полово удовлетворение от тези на упражняване на сила спрямо пострадалия. ВКС изтъква, че самите принудителни действия по нанасянето на удари с камшик са довели до половото удовлетворение на подсъдимия. При това положение ВКС намира, че описаното в обвинителния акт поведение на подсъдимия не е обективно съставомерно по чл. 157, ал. 1 НК. ВКС е изложил и допълнителни доводи, че „всякакви неконтактни действия, макар и със сексуален характер (цинични разговори, наблюдение на полов акт, голо тяло, самозадоволяване и др., въобще форми, свързани със зрителни или слухови възприятия), не са съставомерни по чл. 157 от НК“, като се е позовал на съдебна практика.

В обобщение, наказателното производство било образувано на 29. 01. 2016 г. и е приключило с окончателното решение на ВКС на 08. 07. 2020 г., тоест продължило е 4 години, 5 месеца и 10 дни. Ищецът е бил привлечен в качеството на обвиняем по реда на НПК на 31. 01. 2017 г., от който момент и до края на наказателното производство спрямо него била взета най-леката мярка за неотклонение „подписка“. Не се установява спрямо него да са били осъществявани процесуално-следствени действия с принудителен характер. По приложеното за послужване наказателно производство няма данни за заявеното в свидетелските показания на М.В. С.а, майката на ищеца, претърсване и изземване от полицаи от Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР), нито се установява ищецът да е бил задържан за 24 часа в 04 Районно управление на СДВР. Затова и съдът приема, че тези заявени от свидетелката принудителни действия спрямо ищеца не са били предприети във връзка с процесното наказателно производство. По делото има данни за водени и други наказателни производства срещу ищеца.

През време на наказателното производство, а и след приключването му, здравословното и психичното състояние на ищеца било нестабилно. От 2011 г. той страдал от артериална хипертония, от 2017 г. – от хемороидална болест и увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия, през 2019 г. бил диагностициран с друг вид стенокардия и идиопатична тромбоза, а през юни 2020 г. бил диагностициран и с хроничен тубуло-интерстициален нефрит. Провеждал медикаментозна терапия с лекарствата „Депакин Хроно“, „Деанксит“, „Атаракс“, „Ривотрил“ и „Ксанакс“, някои от които обострили хроничния му гастрит. Ищецът освен това страдал от биполарно афективно разстройство, което датирало отпреди 2015 г. и се характеризира с депресивни и хипоманийни епизоди. Във връзка с него ищецът не се лекувал системно. През време на наказателното производство ищецът е получавал панически атаки и освен това е имал мисли за самоубийство. След образуването на наказателното производство напълнял с около 30 кг. В социален план започнал да избягва социални контакти, стоял вкъщи. Избягвал срещи с хора, защото наказателното производство било отразено в медиите (в. „Труд“, „Блиц“) и според ищеца хората го възприели „наивно“. Често роднини и приятели на семейството се обаждали, за да попитат дали оповестеното от медиите било вярно. Доброто име, с което ищецът се ползвал в академичните среди и Прокуратурата, било непоправимо опетнено. Ищецът започнал да работи като юрисконсулт, но не се задържал продължително при един и същ работодател.

Противно обаче на твърдяното от ищеца, редица от тези неимуществени вреди не са били причинени от процесното наказателно производство. Естеството на причинната връзка предполага причината да предхожда следствието. В разглеждания случай от събраните медицински документи и експертните заключения по първата съдебно-психологична експертиза и по съдебно-медицинската експертиза се установява, че артериалната хипертония и биполарното афективно разстройство предхождат образуването на наказателното производство, поради което не биха могли да са предизвикани от него. Що се

отнася до останалите заболявания на ищеца, според експертното заключение по съдебно-медицинската експертиза воденето на наказателното производство срещу ищеца не би могло да причини развитието на хемороидална болест, увреждания на междупрешленните дискове в поясния и другите отдели на гръбначния стълб с радикулопатия, идиопатична тромбоцитопения и хроничен тубуло-интерстициален нефрит (макар и те да са били диагностицирани през време на наказателното производство) поради самото естество на тези заболявания. Измежду заболяванията единствено стенокардията и обострянето на артериалната хипертония стоят в пряка причинна връзка с процесното наказателно производство. Пряка причинна връзка съдът приема за установена и между образуването на наказателното производство от прокуратурата и медийното му отразяване. Действително, както възразява Прокуратурата, няма данни за преки нейни действия (например провеждане на пресконференция), въз основа на които повдигнатите обвинения да са били доведени до знанието на съответните медии. Независимо от това причинна връзка все пак е налице, защото дейността на Прокуратурата е публична и се наблюдава от медиите. Ако Прокуратурата не беше повдигнала обвиненията, те не биха били разгласени от медиите. Оттук се налага извод за наличието на причинна връзка на поведението на Прокуратурата и накръняването на доброто име на ищеца, с което той се е ползвал в нея, а освен това има принос и за накръняването на доброто му име и в академичните среди, макар и последните неимуществени вреди да са причинени основно от друг каузален фактор, за който ще стане въпрос по-нататък. Същата пряка причинна връзка следва да се приеме, че е налице и по отношение на някои други неимуществени вреди, а именно ограничаването на социалните контакти от страна на ищеца и получаването на панически атаки, както и отключването на депресивни епизоди на биполарното му афективно разстройство и мисли за самоубийство.

От друга страна, съдът намира, че липсва пряка причинна между упадъка на академичното развитие на ищеца и наказателното производство. Тези последни неимуществени вреди са били твърде съществени за ищеца – академичната си кариера той е изграждал последователно в продължение на 12 години, а основното му правоотношение е било с най-престижния юридически факултет в страната. Свидетелката М.В. С.а, майка на ищеца, оприличава заседанието на Факултетния съвет, на което ищецът е бил предложен на ректора на Софийския университет за уволнение, на „сабат, сборище на дяволи“. Пак от тези свидетелски показания се установява, че след уволнението от Софийския университет, ищецът престанал да бъде канен и от останалите висши училища, в които бил хоноруван преподавател, и правоотношенията му с тях също били прекратени, както и че той плакал и казал, че си иска студентите. Но фаталното заседание на Факултетния съвет е било проведено на 15. 12. 2015 г., тоест месец и половина преди образуването на процесното наказателно производство, а както вече беше изтъкнато, според правилата на метафизиката и логиката причината трябва да предхожда следствието. Освен това, макар и протоколът от това заседание на Факултетния съвет да не е приложен по досъдебното производство, в последното е приложена заповедта за прекратяването на трудовото правоотношение на ищеца, издадена от ректора на Софийския университет. От нея е видно, че студенти от групите от втори поток, втори курс, специалности „право“ и „международни отношения“, са съставили докладна записка, въз основа на която Факултетният съвет единодушно решил да предложи на ректора прекратяване на трудовото правоотношение с ищеца поради следните нарушения на трудовата дисциплина: ищецът се явявал с въоръжена охрана на всички занятия, включително тези през ноември 2015 г., като охраната демонстративно е показвала оръжията, с които разполага; ищецът на 05. 11. 2015 г., около 09, 00 часа, в сградата на Биологическия факултет за пореден път поискал определен студент от мъжки пол да остане след семинарните занятия, след което го накарал да направи 100 лицеви опори, за да получи заверка, и го осведомил за сексуалната си ориентация, а сетне започнал да изпраща съобщения по мобилния телефон на студента и да го кани на среща в извънучебно време; на 12. 11. 2015 г. по същото време, след приключването на семинарните

занятия, ищецът отново разговарял със същия студент, като студентът му заявил, че не трябва да му изпраща съобщения и да го кани на срещи в извънучебно време; на 13. 11. 2015 г. ищецът „подвел“ студентите от три други групи по време на семинарните занятия да проведат подписка за изключването на същия студент под предлога, че този студент бил предлагал на ищеца подкуп, като ищецът ги заплашил, че ако не организират подписката, нямало да получат заверки. Следователно двата законни повода за образуването на процесното наказателно производство (сигналите на охранителите Г.Л.И. и К.С.Л.) и основанията за прекратяването на трудовото правоотношение на ищеца със Софийския университет (докладна записка на студентите от специалностите „право“ и „международни отношения“ и подписка, подадена до декана на Юридическия факултет, с искане за налагане на дисциплинарно наказание на ищеца) са различни и независими един от друг. Подписката на студентите, провеждането на Факултетния съвет и прекратяването на трудовото правоотношение на ищеца със Софийския университет са проявления на академичната автономия (чл. 53, ал. 4 от Конституцията) и нямат връзка с функционирането на Прокуратурата. Студентите са част от академичната общност и също се ползват от нейната автономия. Тезата на ищеца, изказана пред вещото лице по съдебно-психологичната експертиза, че и едните, и другите сигнали произтичат от една обща първопричина, а именно, че тяхното подаване и разглеждане е било повлияно от тогавашния декан на Юридическия факултет на Софийския университет професор д-р Сашо Пенев, не е подкрепена с каквито и да било доказателства. Разбира се, подобно твърдение не би могло и да има връзка с предмета на настоящото дело – ищецът сам е очертал с исковата молба фактическите параметри на делото и е насочил иска си срещу Прокуратурата, а не срещу професор д-р Сашо Пенев. Затова настоящият първоинстанционен съд приема, че липсва причинна връзка между процесното наказателно производство, образувано и проведено от Прокуратурата, от една страна, и упадъка на академичната кариера на ищеца (прекратяването на трудовото му правоотношение със Софийския университет, вследствие на което били прекратени правоотношенията му и с всички останали висши училища), от друга. Тъкмо сигналите на студентите срещу ищеца и прекратяването на основното му правоотношение със Софийския университет са основният фактор, който е опетнил доброто име на ищеца в академичната общност. От съображения за изчерпателност трябва да се отбележи, че липсва причинна връзка и между отказът на адвокатска кантора да защитава ищеца по процесното наказателно производство, с обяснението, че той имал препоръка от Сотир Цацаров и не се нуждаел от защита, съответно обажданията на третите лица Иван Петков и негов братовчед на име Радослав от Ботевград, които искали да им бъде заплатена сумата от 10 000 лева, за да не подават сигнал срещу ищеца, че са били сексуално малтретирани от него. В първия случай става въпрос за виновно неизпълнение на договор за правна защита, причинено от поведението на съответните адвокати. В другия случай става въпрос за водене на преговори за извънсъдебно разрешаване на един спор, като отново причината стои в тяхното собствено поведение – отправяне на предложение за сключването на договор за спогодба.

Тази фактическа обстановка първостепенният съд прие за установена въз основа на приобщените по делото доказателствени материали, основно значение сред които има приложеното за послужване наказателно дело (в том II от досъдебното производство са приложени и писмените документи, свързани с трудовото правоотношение на ищеца със Софийския университет и неговото прекратяване). Особено ценни за изясняването на делото от фактическа страна са също така свидетелските показания на М.В. С.а, майка на ищеца. Тези показания обхващат всички правно значими за настоящото дело факти. Макар и те да трябва да бъдат внимателно преценявани от съда поради евентуалната заинтересованост на свидетелката от изхода на делото съобразно чл. 172 ГПК, съдът не намира основание да не им се довери освен в частта относно проведените претърсвания и изземвания („обиски“) и задържането на ищеца поради констатирано противоречие с приложеното за послужване

наказателно дело. При това според съда става въпрос за недоразумение във връзка с няколкото наказателни производства, водени срещу ищеца (видно от четливите справки, приложени на л. 126 – 137 от гражданското дело, и предвид обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелство – л. 119, гръб). В останалата си част нейните свидетелски показания възпроизвеждат непосредствени възприятия и са последователни, логически свързани и детайлни, като не навлизат в противоречие с останалите приобщени доказателствени материали. Не така ценни, но все пак полезни за изясняването на фактическата обстановка са показанията на свидетелите В.Г.Д. и М.Й. С.. Показанията на първия допринесоха за установяването на доброто име, с което ищецът се е ползвал в академичните среди. Те са конкретни и детайлни в частта, в която се посочват поименно учени от Юридическия факултет на Софийския университет, а освен това се подкрепят и от представената от ищеца препоръка от доцент д-р (към съответния момент) Борис Велчев, поради което следва да бъдат кредитирани. Показанията на М.Й. С. акцентират върху претърпените от ищеца неимуществени вреди чрез медийното оповестяване на процесното наказателно дело, съответно ограничаването на социалните контакти на ищеца и получаваните от него панически атаки (които свидетелят поради неволна грешка определи като „*пристъпи на епилепсия*“). От важно значение за установяването на претърпените от ищеца неимуществени вреди (влошаване на здравословното и психичното му състояние), както и наличието или липсата на причинна връзка между процесното наказателно производство и съответните неимуществени вреди, са експертните заключения по съдебно-медицинската и първата съдебно-психологична експертиза, които съдът кредитира като пълни, ясни и професионално издържани. Не може да бъде споделена тезата на Прокуратурата за дискредитиране (формулирано като становище да не бъде приемано) експертното заключение по първата съдебно-психологична експертиза. Вещото лице К. разполага с необходимите специални знания из областта на психологията, въз основа на които да изготви професионално издържано експертно заключение по съответния вид експертизи. Въпросът за кредитирането на експертното заключение по втората съдебно-психологична експертиза обаче стои различно и ще бъде обсъден подробно по-нататък.

При така установената фактическа обстановка първостепенният съд направи следните изводи.

Отговорността на Прокуратурата за вреди, причинени на граждани по чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ, е обективна. Основният елемент от правопораждащия фактически състав за ангажирането на тази отговорност е обективният факт на влизането в сила на оправдателната присъда. Обстоятелствата дали Прокуратурата е допуснала юридическа грешка при подвеждането на едни иначе верни фактически твърдения към определена наказателноправна норма и допускането на „*непреодолими недостатъци*“ при съставянето на обвинителния акт, са правноирелевантни за основателността на иска, защото вината на прокурора не е елемент от правопораждащия фактически състав (отделен въпрос е дали правната грешка на квалифициран юрист може да изключи вината). В разглеждания случай се установява, че Прокуратурата е повдигнала обвинение срещу ищеца за осъществяването на престъпление по чл. 157, ал. 1 НК, като по това обвинение в крайна сметка е била постановена и е влязла в сила оправдателна присъда. Следователно е налице поведение на ответника, което е обективно противоправно. Останалите два елемента на правопораждащия фактически състав са вредите и наличието на причинна връзка между тях и противоправното обвинение. В дадения случай съдът приема за установено, че неимуществените вреди, причинени на ищеца вследствие на противоправното обвинение, се състоят в обостряне на хроничната му артериална хипертония и предизвикване на стенокардия в здравословен план; в депресивни епизоди на хроничното му биполарно афективно разстройство, панически атаки и мисли за самоубийство в психичен план; както и в избягване на социални контакти, самоизолиране у дома и накърняване на доброто му име в Прокуратурата в социален план. Противоправното обвинение има принос и за опетняването на доброто име

на ищеца в академичната общност, макар и не основен. При това положение са налице всички елементи на правопораждащия фактически състав и предявеният иск е основателен.

Предвид основателността на иска следващият съществен въпрос, с който следва да се занимае първостепенният съд, е този за определянето на размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди. За присъждането на обезщетение за неимуществени вреди на основание ЗОДОВ важи правилото на чл. 52 ЗЗД, че размерът на обезщетението се определя от съда по справедливост. Съгласно разясненията, дадени с т. II на Постановление № 4 от 23. 12. 1968 г. на Пленума на ВС, понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с изследването на редица обективни обстоятелства. В разглеждания случай ищецът е оправдан частично – само по обвинението по чл. 157, ал. 1 НК. *„Обезщетение за вреди се дължи и в случай на частично оправдаване при доказана причинна връзка между незаконното обвинение за извършено престъпление и претърпените вреди. Обезщетението за неимуществени вреди се определя глобално по справедливост – чл. 52 ЗЗД, като се вземат предвид броя на деянията, за които е постановена оправдателна присъда, и тежестта на тези, за които е осъден деецът, съпоставени с тези, за които е оправдан“* – т. 11 от Тълкувателно решение № 3 от 22. 04. 2005 г. на ВКС по тълк. дело № 3/2004 г., ОСГК. Доводът на Прокуратурата, че оправдателната присъда сама по себе си компенсира претърпените страдания, съдът го приема за неоснователен. *„Оправдателната присъда не овъзмездява дори и морално потърпевшия, осъждането по чл. 2 ЗОДОВ има подобен ефект, доколкото съдържа в себе си признание за осъществяването на деликт от държавата спрямо потърпевшия“* – решение № 230, постановено на 04. 12. 2017 г. по гр. дело № 4874 по описа на ВКС, IV г. о., за 2016 г. Повдигането и поддържането на обвинение, по което бъде постановена и влезе в законна сила осъдителна присъда, колкото и вредоносно да е, съставлява правомерно поведение на Прокуратурата, за вредите от което тя не дължи обезщетение. В дадения случай и двете обвинения срещу ищеца са били за извършването на тежки по смисъла на чл. 93, т. 7 НК престъпления, за които се предвижда наказание лишаване от свобода. По начало за престъплението по чл. 157, ал. 1 НК законът предвижда относително по-тежко наказание, отколкото за принудата по чл. 143, ал. 1 НК. Освен това обвинението по чл. 157, ал. 1 НК е за довършено престъпление, докато това по чл. 143, ал. 1 НК е за опит. Съответно и първоинстанционният наказателен съд в конкретния случай е определил относително по-тежко наказание за обвинението по чл. 157, ал. 1 НК, отколкото за това по чл. 143, ал. 1 НК. Освен това обект на престъплението по чл. 157, ал. 1 НК са обществените отношения, свързани с половата свобода, поради което е значително по-опозоряващо от обвинението за опит за принуда по чл. 143, ал. 1 НК (макар и самата принуда да е била насочена срещу половата свобода). Затова и обвинението по чл. 157, ал. 1 НК трябва да се приеме за относително по-вредоносно от това по чл. 143, ал. 1 НК. От друга страна, съдът държи сметка и че ищецът не прикрива и открито заявява и демонстрира сексуалната си ориентация и парафилиите си. Този извод произтича от съвкупната преценка на материалите по приложеното за послужване наказателно дело (изявлението на ищеца пред охранителя Г.Л.Г., че е бисексуален, както и че последният трябва да бъде наказан с удари с камшик за неявяване на работа; осведомяването на студента от специалност „право“ за сексуалната ориентация на ищеца; заставянето на студента и охранителя К.С.Л. да правят лицеви опори) и събраните в хода на настоящото дело доказателствени материали (по-точно свидетелските показания, според които ищецът е подал отворено писмо до американския посланик с оплаквания, че процесното наказателно производство съставлявало репресия срещу него поради сексуалната му ориентация, както и заявеното от вещото лице по съдебно-психологичната експертиза, че *„Сексуалността на ищеца няма особено отражение, доколкото той не я крие. Ако я криеше, щеше да е различно“*). Тези характеристични особености в конкретния случай обосновават известно ограничаване на справедливото обезщетение за претърпените неимуществени вреди, изразяващи се в

накърняване на доброто име на ищеца и неудобството му пред обществото чрез публичното разкриване на хомосексуализма и парафилиите му с повдигането на обвинението по чл. 157, ал. 1 НК.

Неубедителни останаха домогванията на ищеца да докаже, че претърпените от него неимуществени вреди се дължат само на обвинението по чл. 157, ал. 1 НК, по което е бил оправдан, и че той не е претърпял почти никакви неимуществени вреди от обвинението по чл. 143, ал. 1 НК, по което е бил осъден. Според експертното заключение по първата съдебно-психологична експертиза и съответното изслушване на вещото лице К., *„трудно е да се разграничи въздействието на отделните две обвинения по наказателното дело, което е било оказано върху психиката на ищеца“*. Според показанията на свидетелката М.В. С.а, майка на ищеца, във връзка с влязлата в законна сила осъдителна присъда ищецът *„получи за един дълъг период клеймото, че е осъден. Това също се отрази лошо върху здравето му и професионалния му път. Това беше един шамар“*. По искане на ищеца съдът допусна и втора съдебно-психологична експертиза, като след проведено събеседване с ищеца според експертното заключение по нея може да бъде прокарано ясно разграничение между психичните вреди, претърпени от всяко едно от двете обвинения. Експертното заключение обаче не обвързва съда, а следва да бъде преценявано с оглед на всички обстоятелства по делото (чл. 202 ГПК). В настоящия случай съдът намира, че следва да дискредитира експертното заключение по втората съдебно-психологична експертиза. То противоречи на обсъдените по-горе показания на свидетелката М.В. С.а и заявеното от вещото лице при изслушването по първата съдебно-психологична експертиза. Заключение по втората съдебно-психологична експертиза е методологически неиздържано, защото по същество представлява безкритичен преразказ на разказаното от ищеца на вещото лице. При провеждането на събеседването с ищеца вещото лице се е задоволило да изследва искреността на изнесеното от ищеца само въз основа на невербалната комуникация, подценявайки данните от теста на Люшер, според които ищецът се стреми да създаде добро впечатление за себе си, изобретателен е и е с богата фантазия. Конкретен пример за недостоверност на изложеното от ищеца при това събеседване е изявлението му, че *„онзи по 157 твърдеше неща, които никога не са се случвали“*. Всъщност инстанциите по фактите по наказателното дело еднозначно и категорично са установили, че ищецът е нанасял удари с камшик по К.С.Л., докато последният правел лицеви опори, а ищецът мастурбирал, и инстанцията по правото не е открила нарушения на принципите за разкриване на обективната истина и вземане на решения по вътрешно убеждение въз основа на пълно, всестранно и обективно съдебно следствие. Допълнителна индикация за дискредитиране на експертното заключение по втората съдебно-психологична експертиза са и дадените от вещото лице отговори по поставените от съда контролни задачи. Действително, настоящото производство е гражданско, а не наказателно, и следователно няма за предмет дали наложеното наказание за опита за принуда по чл. 143, ал. 1 НК е постигнало целите по чл. 36, ал. 1 НК. От друга страна, поставянето на тези задачи беше оправдано с оглед преценката на експертното заключение по чл. 202 ГПК, както и общата преценка на доказателствата по делото. По съответните задачи експертното заключение буквално възпроизвежда декларираното от ищеца без да го подлага на каквато и да била анализа. Ищецът декларира, че е осъзнал неправилността на поведението си, за което е бил осъден, че е осъзнал грешката си и че следователно *„можем да очакваме, че няма голяма вероятност да извърши същите действия“*. Тук следва отново да бъдат припомнени данните от теста на Люшер, според които ищецът се стреми да създаде добро впечатление за себе си, както и констатираната от съда неискреност при събеседването. Наред с това поведението на ищеца – съставяне на отворено писмо до американския посланик, според което наказателното производство срещу него (не само обвинението по чл. 157, ал. 1 НК) съставлявало форма на репресия заради сексуалната му ориентация, изнесените пред вещото лице данни, че наказателното производство с двата сигнала на К.С.Л. и Г.Л.Г. е било

провокирано от професор д-р Сашо Пенев, омаловажаването на извършеното като „форма на грубо ухажване с преминаване на границите“ (според обобщението на вещото лице К.) – налага категоричен извод, че ищецът продължава да не приема осъждането по чл. 143, ал. 1 НК. Ако вещото лице беше приложило методология, сходна на Системата за оценка на риска от рецидив, прилагана от психолозите към пенитенциарните заведения при работата им с осъдените, изтърпяващи наказание лишаване от свобода, това поведение на ищеца всъщност щеше да открие зони на дефицити, разкриващи висока степен на опасност от рецидив. По всички тези съображения съдът не кредитира експертното заключение по втората съдебно-психологична експертиза. Вместо това съдът приема за установено, че ищецът не разграничава обвинението по чл. 157, ал. 1 НК от това по чл. 143, ал. 1 НК (освен за целите на настоящото производство), че той не приема еднакво и едното, и другото обвинение. Затова и приносът за настъпването на вредите от законното обвинение по чл. 143, ал. 1 НК не следва да бъде изкуствено изолиран от този на незаконното обвинение по чл. 157, ал. 1 НК и омаловажаван, макар и все пак по вече изложените съображения (тежест на престъплението, опит и довършено престъпление и т. н.) съдът все пак да приема, че е относително по-нисък.

За да определи справедливият размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди, които са били причинени от незаконното обвинение, съдът по-нататък следва да съобрази продължителността на търпене на им. Както вече беше изложено, продължителността на наказателното производство от образуването му на досъдебна фаза до влизането в законна сила на оправдателната присъда е 4 години, 5 месеца и 10 дни. През този период наказателното производство се е развивало ритмично и без необосновани забавяния предвид фактическата му сложност. Затова и съдът приема, че правото на ищеца наказателното дело да бъде разгледано в подходящ („разумен“) срок не е било нарушено. Ако има известно неоправдано забавяне, то е било преди образуването на наказателното производство в хода на проверката на Прокуратурата по ЗСВ и е свързано с неколkokратните отменявания на отказите да бъде образувано досъдебно производство и последвалите два отвода на прокурори. Това забавяне обаче предхожда и не попада в периода на търпене на неимуществени вреди. Периодът на търпене на неимуществени вреди съобразно практиката на ВКС (вече цитираното решение № 230, постановено на 04. 12. 2017 г. по гр. дело № 4874 по описа на ВКС, IV г. о., за 2016 г.), която настоящият съдебен състав споделя и която е съобразена с практиката на Европейския съд по правата на човека (решението по делото *Engel and Others v. Netherland*), може да предхожда формалното привличане на лицето като обвиняем, ако от обстоятелствата по делото е било видно, че наказателното производство е образувано за деяние, което според проверяващите органи е извършено от него, и това му е било известно. В разглеждания случай първото действие с участието на ищеца, от което е било видно, че наказателното производство е образувано за извършено от него деяние, е бил разпитът му в качеството на свидетел, проведен на 18. 01. 2017 г. Тогава срокът на търпене на неимуществени вреди от незаконното обвинение е по-кратък от този на протичането на цялостното наказателно производство и всъщност възлиза на 3 години, 5 месеца и 21 дни. Както вече беше изтъкнато, през по-голямата част от този период спрямо ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение „подписка“ и не са били провеждани процесуално-следствени действия с принудителен характер, поради което наказателнопроцесуалните действия сами по себе си не са накърнили съществено неговите неимуществени блага. Тези обстоятелства обуславят определянето на относително по-нисък размер на справедливото обезщетение за претърпени неимуществени вреди.

От съществено значение според разбирането на настоящия съдебен състав за определянето на размера на обезщетението е също така и обективното поведение на ищеца, което е обусловило повдигането на незаконното обвинение. Според съдебната практика, която настоящият съдебен състав споделя, „Извършеното деяние е морално укоримо и това обстоятелство следва да се съобрази при определяне размера на обезщетението по

справедливост“ – решение № 236, постановено на 19. 10. 2016 г. по гр. дело № 1543 по описа на ВКС, IV г. о., 2016 г. В дадения случай наказателните съдебни инстанции категорично са установили, че ищецът се е представил за влиятелна личност на охранителя К.С.Л., отвел го е в негово жилище, което заключил, изключил телефона му, предложил му уж на игра да прави лицеви опори гол, започнал да му нанася удари с камшик, а през това време мастурбирал с лявата си ръка. Тези установени от наказателния съд обективни факти съставляват дълбоко неморално поведение на ищеца. Това в крайна сметка е и обективното обстоятелство, което мотивира съда да намали най-съществено обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди от незаконното обвинение.

Съобразявайки всички изложени фактически обстоятелства, а също така и икономическата конюнктура и инфлационните процеси към момента на постановяването на настоящото съдебно решение, съдът намира, че справедливият размер на обезщетението за претърпените от ищеца неимуществени вреди възлиза на 750 лева.

Що се отнася до акцесорния иск по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, съдът държи сметка, че обезщетението за забава според трайната съдебна практика се дължи от момента на влизането в законна сила на оправдателната присъда (т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22. 04. 2005 г. на ВКС по тълк. дело № 3/2004 г., ОСГК). Изчислено от 08. 07. 2020 г. (датата на постановяването на решението на ВКС) до 15. 10. 2021 г. (датата на предявяването на исковете) чрез лихвения калкулатор на Националната агенция за приходите, предвид възприетия от настоящата инстанция справедлив размер на главницата, то възлиза на 96 лева и 88 стотинки.

Разноски. При този изход на спора съдът следва да присъди пропорционално сторените разноски. Съобразно чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ Прокуратурата трябва да бъде осъдена да заплати на ищеца изцяло внесената държавна такса (общо за двата иска 20 лева), а освен това и разноските за възнаграждение на един адвокат пропорционално на основателната част от иска. По делото обаче не е представен договор за правна защита и съдействие, който да установява възникването на задължение за заплащане на адвокатско възнаграждение, нито е представена разписка за заплащането му (приложената на л. 107, гръб, бланка на договор за правна защита и съдействие, не е попълнена). При това положение Прокуратурата трябва да бъде осъдена да заплати на ищеца единствено държавната такса за разглеждането на двата иска.

Мотивиран от всичко изложено, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди П.Р.Б., адрес ., да заплати в полза на ищеца Ч. Б. С. с ЕГН *****, адрес ., сумата **750 лева**, представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди вследствие на незаконното обвинение, по което е била постановена оправдателната присъда от 17. 04. 2019 г. на Софийския градски съд, Наказателно отделение, IX въззивен състав, по в. н. о. х. дело № 863 по описа за 2019 г., ведно със законовата лихва от 15. 10. 2021 г. до окончателното изплащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над 750 лева до пълния претендиран размер 20 000 лева.

ОСЪЖДА на основание чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите П.Р.Б., адрес ., да заплати в полза на ищеца Ч. Б. С. с ЕГН *****, адрес ., сумата **96 лева и 88 стотинки**, представляваща обезщетение за забава за периода 08. 07. 2020 г. – 15. 10. 2021 г.

ОСЪЖДА П.Р.Б., адрес ., да заплати в полза на ищеца Ч. Б. С. с ЕГН *****, адрес ., сумата **20 лева**, представляваща разноси в първоинстанционното производство.

Решението подлежи на обжалване пред Софийския градски съд в двуседмичен срок от връчването на преписа.

Служебно изготвени преписи от решението да се връчат на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____